

S İ R K Ü L E R R A P O R	
Tarih:	06.12.2022
Sayı:	2022/77
Konu	Yemek Bedellerine İlişkin SGK Genelgesi Yayınlandı

Özet: : 23.11.2022 tarih, 2022/20 sayılı ve 02.12.2022 tarih, 2022/22 sayılı SGK Genelgesi ile yemek bedellerinin prime esas kazanca dahil edilmesine ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Bilindiği üzere 09.11.2022 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 7420 Sayılı Kanun ile Gelir Vergisi Kanununun 23. maddesinde yapılan değişiklikle; işverenlerce, işyerinde veya müşterilerinde yemek verilmeyen durumlarda çalışanlara, çalışılan günlere ait yapılan bir günlük yemek bedelinin 51 Türk lirasını aşmayan ödemeler gelir vergisinden istisna tutulmuştur.

Söz konusu istisnanın ardından 11.11.2022 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan “Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile nakit yemek yardımlarında günlük asgari ücretin %6’sı kadarı prime esas kazanç matrahından istisna edilebileceğine hüküm, 01.12.2022 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere değiştirilmiştir.

2022/20 Sayılı SGK Genelgesi ile Kurum Yönetim Kurulunca alınan 17.11.2022 tarihli ve 2022/323 sayılı Kararla yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan her türlü ödemelerin, günlük brüt asgari ücretin yüzde 23,65’inin prime esas kazançtan istisna tutulmasına karar verildiği duyurulmuştur.

Bu defa 2022/22 Sayılı Genelge ile yemek kartlarında da istisna rakamını aşan tutarın prime tabi tutulacağı netlik kazanmış, yemek kuponu, yemek kartı, yemek çeki vb. araçlarla fatura karşılığı yemek bedeli ödenmesi halinde günlük brüt asgari ücretin %23,65’ inin fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutar, prime esas kazanca dâhil edilmeyecek, üstü için SGK primi hesaplanacaktır.

Söz konusu genelgelere aşağıda yer verilmiştir.

Saygılarımızla,

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-24010506-202.99-56508282
Konu:Yemek Bedeli

23.11.2022

GENELGE
2022/20

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 97 nci maddesinin 7 nci fıkrasının (a) bendi, 11.11.2022 tarihli ve 32010 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile ;

“ 7) İşverenlerce;

a) İşyerinde veya müstemilatında yemek verilmemesi şartıyla, yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan her türlü ödemelerin, günlük asgari ücretin Kurum Yönetim Kurulunca belirlenen oranının fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutarı,

...

prime esas kazançta dahil edilmez.”

Şeklinde değiştirilmiştir.

Bu değişikliğe istinaden Kurumumuz Yönetim Kurulunca alınan 17.11.2022 tarihli ve 2022/323 sayılı Karar ile yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan her türlü ödemelerin, günlük brüt asgari ücretin yüzde 23,65’inin prime esas kazançtan istisna tutulmasına karar verilmiştir.

1.12.2022 ila 31.12.2022 tarihleri arasında 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıların prime esas kazançlarından istisna tutulacak yemek bedeli tutarı;

215,70 TL x % 23,65 = 51,01 TL (Günlük) olarak uygulanacaktır.

5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıların 01.12.2022 tarihinden önceki prime esas kazançlarından istisna tutulacak yemek bedeli tutarının hesaplanmasında yönetmelik değişikliği öncesi mevzuat hükümleri uygulanarak işlem yapılacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-24010506-010.06.01-57236083
Konu:Yemek Bedeli

02.12.2022

GENELGE
2022/22

18.6.2020 tarihli ve 7156781 sayılı 2020/20 İşveren İşlemleri Genelgesinin İkinci Kısımının “Kanununun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendi Kapsamındaki Sigortalılar Yönünden Sigorta Primine Esas Olan Ve Olmayan Kazançlar İle Kısmen Prime Tabii Tutulacak Kazançlar” başlıklı ikinci bölümünde yer alan 2.1 Yemek paraları başlıklı alt başlığı ve içeriği 1.12.2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"2.1- Yemek bedeli

12.5.2010 tarihli Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 97 nci maddesinin 7 nci fıkrasının (a) bendi 11.11.2022 tarihli ve 32010 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan düzenlemeyle değiştirilmiş olup getirilen düzenlemeyle; İşverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmemesi şartıyla, yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan her türlü ödemelerin, günlük asgari ücretin Kurum Yönetim Kurulunca belirlenen oranının fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutarının, prime esas kazançta dahil edilmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulu tarafından alınan 17.11.2022 tarihli ve 2022/323 sayılı Karar ile yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan her türlü ödemelerin, günlük asgari ücretin yüzde 23,65’ inin prime esas kazançtan istisna tutulmasına karar verilmiştir.

Bu durumda, yemek bedeli adı altında yapılan ödemelerden prime esas kazançta dahil edilecek tutar,

Brüt Günlük Asgari Ücret x % 23,65 = (Günlük İstisna Tutarı)

Ay İçinde Fiilen Çalışılan Gün Sayısı x Günlük İstisna Tutarı = Aylık İstisna Tutarı,

Ödenen Yemek Bedeli - İstisna Tutarı = Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Yemek Bedeli,

formülü vasıtasıyla hesaplanacaktır.

Bu kapsamda uygulamaya ilişkin usul ve esaslar aşağıda açıklanmıştır.

2.1.1- Sigortalılara işyerinde veya işyerinin müstemilatında yemek verilmesi halinde Uygulama

İşverenlerce işyerinde veya müstemilatında kendi imkanlarıyla yemek verilmesi amacıyla işverenler tarafından ödenen yemek bedelleri sigorta primine esas kazançta dahil edilmeyecektir.

Örnek 1: İşveren (A)'nın çalıştırdığı sigortalılara işyerinde bulunan mutfağını ve yemekhanesini kullanmak suretiyle yemek hazırlayarak vermesi halinde yemek için yapılan giderler prime esas kazançta dahil edilmeyecektir.

Yemeğin işyerinde veya işyeri dışında yapıldığına bakılmaksızın işverenlerin üçüncü şahıslarla anlaşarak yemek hizmetini kendi işyerinde veya müştemilatında sunması halinde üçüncü şahıslara fatura karşılığı yapılan ödemeler de prime esas kazançta dahil edilmeyecektir.

Örnek 2: A işvereni B lokantası ile kendi işyerinde veya müştemilatında işçilerine öğle yemeği verilmesi için sigortalı başına günlük 70 TL üzerinden ödeme yapmak üzere anlaşmıştır. Bu durumda fatura karşılığı B lokantasına yapılan ödemeler sigortalıların prime esas kazancına dahil edilmeyecektir.

Örnek 3: A işverenin işyerinde ve müştemilatında sunduğu yemek hizmeti bedelini yemek kartı/çeki/kuponu vb. araçlarla sağlaması halinde bu amaçla ödenen yemek bedelleri prime esas kazançta dahil edilmeyecektir.

2.1.2- İşverenlerce sigortalılar için üçüncü kişilere nakden yapılan yemek ödemelerinde Uygulama

İşverenlerce sigortalılar için işyeri veya müştemilatı dışında kalan yerlerde üçüncü kişilere yemek bedeli adı altında fatura karşılığı nakden ödeme yapılması halinde günlük brüt asgari ücretin %23,65' inin fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutar, prime esas kazançta dahil edilmeyecektir.

Örnek 4 : A işyeri işvereni çalıştırdığı sigortalısı için B Lokantasından yemek hizmeti almak için anlaşmıştır. A işyeri işvereni ay içinde 22 gün fiilen çalışan sigortalı için B lokantasına 2022/Aralık ayı için fatura karşılığı 1.200,00 TL yemek bedeli ödemiştir. B lokantasından yemek hizmeti alan sigortalı için yemek bedeli adı altında yapılan ödemelerden prime esas kazançta dahil edilecek tutar aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Brüt Günlük Asgari Ücret x % 23,65 = Günlük İstisna Tutarı
Günlük İstisna Tutarı x Ay İçinde Fiilen Çalışılan Gün Sayısı = Aylık İstisna Tutarı
Yemek Bedeli- Aylık İstisna Tutarı= Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Tutar
215,70 TL x % 23,65 = 51,01 TL (Günlük İstisna Tutarı)
51,01 x 22 Gün = 1.122,22 TL (İstisna Tutarı)
1.200,00 TL – 1.122,22 TL = 77, 78 TL (Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Yemek Bedeli)

2.1.3- İşverenlerce sigortalılara nakit olarak verilen yemek bedelinde uygulama

İşverenlerce işyerinde veya müştemilatında yemek verilmemesi şartıyla, sigortalılara yemek bedeli adı altında nakden yapılan ödemelerin günlük asgari ücretin %23,65' inin fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutarı prime esas kazançta dahil edilmeyecektir.

Örnek 5 : A sigortalısına 2022/Aralık ayında 1.250,00 TL tutarında yemek bedeli ödenmiştir. Sigortalının ilgili ayda 22 gün fiilen çalıştığı göz önüne alındığında yemek bedeli adı altında yapılan ödemelerden prime esas kazançta dahil edilecek tutar;

215,70 TL x % 23,65 = 51,01 TL (Günlük İstisna Tutarı)
51,01 x 22 Gün = 1.122,22 TL (Aylık İstisna Tutarı)
1.250,00 TL – 1.122,22 TL = 127,78 TL (Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Yemek Bedeli)

2.1.4- Sigortalılar için üçüncü kişilere yemek kuponu, yemek kartı, yemek çeki vb. araçlarla fatura karşılığı ödenen yemek bedellerine ilişkin uygulama

Sigortalılara ay içinde yemek bedeli olarak nakit ödeme yapılmaksızın, çalıştıkları işyerinin dışında yemek üretimi yapan başka firma veya şahıslar tarafından yemek kuponu, yemek kartı, yemek çeki vb. karşılığında yemek verilebilmektedir.

Bu kapsamda sigortalılar için üçüncü kişilere yemek kuponu, yemek kartı, yemek çeki vb. araçlarla fatura karşılığı yemek bedeli ödenmesi halinde günlük brüt asgari ücretin %23,65' inin fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutar, prime esas kazanca dahil edilmeyecektir.

Örnek 6 : A sigortalısı için 2022/Aralık ayında yemek kartına yemek bedeli adı altında 1.500,00 TL yüklenmiştir. Sigortalının ilgili ayda 22 gün fiilen çalıştığı varsayıldığında yemek bedeli adı altında yapılan ödemelerden prime esas kazanca dahil edilecek tutar aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

215,70 TL x % 23,65 = 51,01 TL (Günlük İstisna Tutarı)
51,01 x 22 Gün= 1.122,22 TL (Aylık İstisna Tutarı)
1.500,00 TL – 1.122,22 TL = 377,78 TL (Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Yemek Bedeli)

2.1.5-Yemek bedeline ilişkin diğer hususlar

2.1.5.1-Yemek kartlarına/çeklerine/kuponlarına yüklenen yemek bedellerinin sigorta priminden istisna tutulabilmesi için söz konusu kartların/çeklerin/kuponların yalnızca yemek yenilmesi amacıyla kullanılması gerekmektedir.

Yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan her türlü ödemelere ilişkin muvazaalı durumların tespit edilmesi halinde Kurumun prim kaybı işverenlerden 5510 sayılı Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca gecikme zammı ve cezası ile tahsil edilecektir.

2.1.5.2- Asgari Ücret Yönetmeliğinin “İşverenin Sorumluluğu” başlıklı 12 nci maddesinde yer alan “İşverenler tarafından, işçilere sağlanan sosyal yardımlar sebebiyle asgari ücretten herhangi bir indirim yapılamaz” hükmü gereğince yemek bedeli asgari ücrete ilave olarak verilmesi gerekmektedir. Buna göre brüt asgari ücretin (prime esas kazanç alt sınırı) içerisinde yemek bedeli tutarı dâhil edilmeyecektir.

2.1.5.3- Aynı işyerinde çalışan bazı sigortalılara işyerinde veya müştemilatında, bazı sigortalılara da yemek verme hizmetini sağlayan yerlerde yemek verilmesi durumunda;

- İşyerinde veya müştemilatında yemek hizmeti verilmesi halinde bu bölümün 2.1.1 başlığında,
 - İşyeri veya müştemilatı dışındaki yerlerde yemek hizmeti verilmesi halinde ise ilgisine göre bu bölümün 2.1.2, 2.1.3 ve 2.1.4 başlıklarında,
- açıklanan esaslar çerçevesinde işlem yapılacaktır." 5

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Kürşad ARAT
Kurum Başkan V.

DAĞITIM:
Gereği: Bilgi:
Merkez ve Taşra Teşkilatına Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına